

BAB 7 • Profil dan Maklumat Pekerjaan Graduan Orang Kurang Upaya (OKU)

7.1 PENGENALAN

Orang Kurang Upaya (OKU) merupakan sebahagian daripada masyarakat. Oleh itu, mereka mempunyai kesaksamaan hak dan peluang untuk menjalani kehidupan dan menyumbang kepada kemakmuran negara seperti anggota masyarakat yang lain. Pendekatan berasaskan hak atau *rights-based* dan juga perlindungan wajar digunakan bagi menjamin kepentingan dan kesejahteraan OKU.

Merujuk kepada Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM), OKU adalah seseorang yang mempunyai ketidakupayaan jangka masa panjang dari segi fizikal, mental, intelektual atau pancaindera yang apabila berhadapan dengan pelbagai halangan mungkin tidak dapat melibatkan diri sepenuhnya dan secara efektif dalam masyarakat. Dengan itu, JKM telah menggariskan dasar iaitu OKU menjadi atas kesaksamaan hak dan peluang kepada OKU bagi penyertaan penuh dalam masyarakat. Dasar ini turut mengutamakan nilai hak kemanusian seperti kemuliaan, kehormatan dan kebebasan bagi membolehkan mereka hidup berdikari. Dasar OKU menetapkan empat objektif berikut:

1. Memberi pengiktirafan serta penerimaan prinsip bahawa OKU mempunyai hak dan peluang

yang sama bagi penyertaan penuh dalam masyarakat.

2. Memastikan OKU menikmati hak, peluang dan akses secara saksama di bawah undang-undang negara.
3. Menghapuskan diskriminasi terhadap seseorang atas sebab ketidakupayaannya.
4. Mendidik dan meningkatkan kesedaran masyarakat mengenai hak OKU.

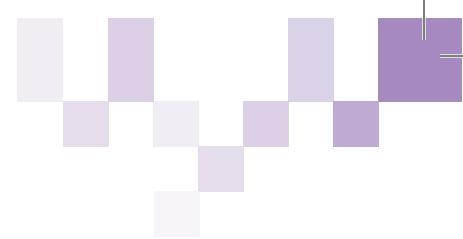
Bagi mencapai objektif dasar, JKM telah menggariskan 15 strategi seperti yang dipaparkan pada laman web JKM, dengan 6 strategi melibatkan peluang pendidikan dalam pembangunan modal insan dan peluang pekerjaan golongan OKU iaitu:

1. Aksesibiliti (Strategi 2)
 - Memastikan penyediaan persekitaran bebas halangan (barrier-free) termasuk kemudahan di dalam dan luar bangunan, tempat kerja, kawasan perumahan serta ruang awam.
 - Meningkatkan penyediaan kemudahan pengangkutan awam yang mesra OKU.

- Menggalakkan penyediaan kemudahan serta akses kepada teknologi maklumat dan komunikasi (ICT).
2. Pendidikan (Strategi 5)
- Meningkatkan akses OKU kepada pendidikan di semua peringkat, termasuk pendidikan sepanjang hayat.
3. Pekerjaan (Strategi 6)
- Membuka lebih banyak peluang pekerjaan dan menggalakkan penggajian OKU dalam semua sektor pekerjaan.
 - Menggalakkan OKU bekerja sendiri (self-employed) dan berdikari.
4. Pembangunan Sumber Manusia (Strategi 10)
- i) Membangunkan kapasiti dan menyediakan sumber manusia terlatih serta mencukupi yang memberi perkhidmatan kepada OKU.
 - ii) Membangunkan keupayaan pertubuhan bukan kerajaan (NGO) yang mewakili kepentingan OKU.
- iii) Meningkatkan penyertaan OKU dalam proses perancangan dan membuat keputusan.
5. Penglibatan Masyarakat (Strategi 11)
- i) Menggalakkan penglibatan sukarelawan dalam program pembangunan OKU.
 - ii) Menjalin dan memperkuuhkan rangkaian kerjasama multisektor dan multidisiplin.
 - iii) Menggalakkan penglibatan sektor swasta dalam menunaikan tanggungjawab sosial korporat.
6. Penyelidikan dan Pembangunan (Strategi 12)
- i) Menggalakkan penyelidikan dan pembangunan mengenai OKU serta menyebar luas hasil penyelidikan untuk tindakan penambahbaikan.
 - ii) Memantapkan mekanisme penyelarasaran pelaksanaan, pemantauan dan penilaian program program OKU.

Pihak KPT mendokong segala usaha yang dijalankan oleh JKM dan telah mengambil pelbagai inisiatif bagi memastikan setiap pelajar OKU yang layak mendapat tempat di IPT boleh mengikuti pengajian sehingga berjaya. Di samping menyediakan insentif kewangan kepada pelajar OKU di IPT, pihak KPT juga sentiasa menyelia kemajuan akademik dan keselesaan setiap pelajar OKU agar mereka mendapat kemudahan yang sewajarnya. Justeru itu, penyertaan pelajar OKU di Institusi Pengajian Tinggi semakin meningkat dan seterusnya bilangan yang dikeluarkan oleh IPT juga meningkat. Seperti graduan lain, graduan OKU ini juga perlu bersaing mencari pekerjaan yang bersesuaian. Oleh itu, kajian susulan ini cuba melihat bagaimana graduan OKU, dengan bilangannya meningkat setiap tahun mengharungi dunia pekerjaan yang sentiasa berubah dan penuh dengan pelbagai cabaran. Bagi

yang berjaya mendapat pekerjaan pula, apakah jenis pekerjaan yang mereka perolehi, siapakah majikan mereka, adakah pekerjaan yang diperolehi setimpal dengan kelayakan mereka dan bagaimananya mereka berperanan dalam dunia pekerjaan. Adalah diharapkan usaha yang kecil ini dapat meningkatkan lagi kesedaran dan kefahaman pelbagai pihak yang berkenaan terhadap dunia pekerjaan graduan OKU serta membuka ruang kepada kajian yang lebih mendalam bagi mengenal pasti cabaran dan masalah yang dihadapi oleh graduan OKU selepas mereka berjaya menamatkan pengajian dalam bidang masing-masing. Seterusnya pihak yang bertanggungjawab bukan sahaja dapat memahami isu yang dihadapi oleh graduan OKU tetapi akhirnya dapat membuka ruang dan peluang kepada graduan OKU untuk berperanan dan menyumbang bakti kepada masyarakat seperti graduan lain.

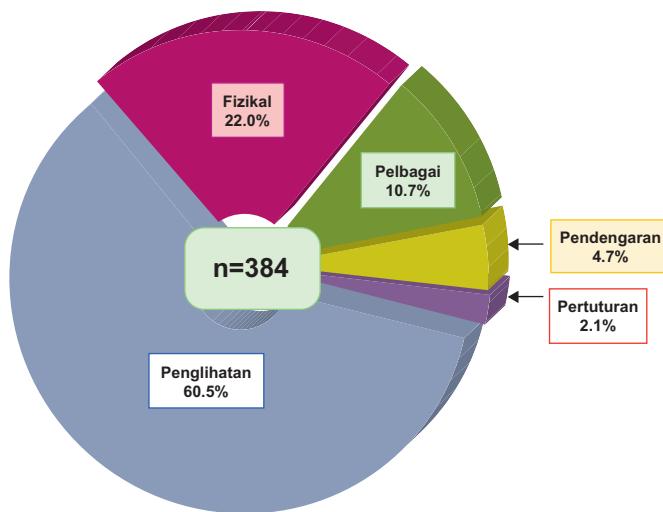

7.2 PROFIL RESPONDEN ORANG KURANG UPAYA (OKU)

Rajah 7.1 memaparkan taburan responden OKU mengikut jenis ketidakupayaan mereka. Daripada

384 graduan OKU yang mendaftar, sebanyak 60.5 peratus mempunyai masalah penglihatan, 22.0 peratus menghadapi masalah fizikal dan 10.7 peratus lagi menghadapi pelbagai kategori ketidakupayaan (multiple disabilities).

Rajah 7.1: Jenis ketidakupayaan responden OKU

Jadual 7.1 menunjukkan taburan latar belakang demografi responden OKU. Daripada 384 graduan OKU yang menyertai kajian ini, 65.4 peratus adalah graduan 2009, 14.8 peratus graduan 2010 dan 9.4 peratus daripada kohort 2008. Terdapat sebanyak 8.9 peratus merupakan graduan 2006 dan 2007. Graduan perempuan mewakili 64.6 peratus daripada jumlah responden OKU.

Majoriti responden, iaitu 85.7 peratus adalah graduan berketurunan Melayu, diikuti kaum Cina dan Bumiputera lain, masing-masing 6.5 peratus dan graduan berketurunan India sebanyak 1.3 peratus.

Taburan mengikut umur menunjukkan kumpulan terbesar adalah graduan dalam selang umur 20 – 25 tahun (65.6%), diikuti selang umur

26 – 30 tahun (26.0%), kumpulan umur 31 – 35 tahun sebanyak 4.4 peratus dan selebihnya 3.9 peratus berumur 36 tahun dan ke atas.

Lima negeri utama tempat graduan OKU bermastautin ialah Selangor (26.0%), Johor (10.7%), Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (10.4%), Perak (7.0%) dan Kelantan sebanyak 6.8 peratus.

Jadual 7.1: Taburan latar belakang demografi responden OKU

Latar belakang responden	Kategori	Peratus (n=384)
Tahun konvo	2005 & sebelumnya	1.6
	2006 & 2007	8.9
	2008	9.4
	2009	65.4
	2010	14.8
	Jumlah	100
Jantina	Lelaki	35.4
	Perempuan	64.6
	Jumlah	100
Bangsa	Melayu	85.7
	Cina	6.5
	India	1.3
	Bumiputera lain	6.5
	Jumlah	100
Kumpulan umur	20 – 25 tahun	65.6
	26 – 30 tahun	26.0
	31 – 35 tahun	4.4
	Jumlah	100

Sambungan Jadual 7.1

Latar belakang responden	Kategori	Peratus (n=384)
Kumpulan umur	36 – 40 tahun	1.3
	41 – 45 tahun	2.1
	46 tahun & ke atas	0.5
	Jumlah	100
Negeri mastautin	Selangor	26.0
	Johor	10.7
	WP Kuala Lumpur	10.4
	Perak	7.0
	Kelantan	6.8
	Pahang	6.5
Kedah	Kedah	6.0
	Sarawak	5.2
	Terengganu	4.7
	Negeri Sembilan	3.9
	Melaka	3.6
	Pulau Pinang	3.6
Sabah	Sabah	3.6
	Perlis	0.8
	WP Putrajaya	0.8
	WP Labuan	0.3
	Jumlah	100

Jadual 7.2 memaparkan taburan pendapatan bulanan keluarga responden OKU mengikut peringkat pengajian. Secara keseluruhan, 59.6 peratus responden OKU menyatakan pendapatan bulanan keluarga mereka adalah RM2000 dan ke bawah, 22.1 peratus dalam selang pendapatan bulanan keluarga RM2001 – RM3000 dan 18.2 peratus lagi dalam kumpulan pendapatan melebihi RM3000 sebulan. Mengikut peringkat pengajian, semua responden peringkat sarjana

menyatakan pendapatan bulanan keluarga mereka melebihi RM2000 dan bagi responden peringkat ijazah pertama pula, 50.6 peratus responden berada dalam pendapatan bulanan keluarga melebihi RM2000. Bagi responden peringkat diploma dan sijil, peratus responden yang mempunyai pendapatan bulanan keluarga melebihi RM2000 adalah lebih rendah, iaitu masing masing 35.5 peratus dan 36.0 peratus.

Jadual 7.2: Pendapatan bulanan keluarga responden OKU mengikut peringkat pengajian

Pendapatan bulanan keluarga	Sarjana (n=6)	Ijazah pertama (n=91)	Diploma lanjutan (n=1)	Diploma (n=261)	Sijil (n=25)	Keseluruhan (n=384)
RM500 & ke bawah	-	7.7	-	8.8	12.0	8.6
RM501 – RM1000	-	12.1	-	23.0	16.0	19.5
RM1001 – RM1500	-	14.3	-	21.1	28.0	19.5
RM1500 – RM2000	-	15.4	-	11.5	8.0	12.0
RM2001 – RM2500	16.7	11.0	-	8.0	12.0	9.1
RM2501 – RM3000	-	15.4	-	12.6	12.0	13.0
RM3001 – RM5000	66.7	12.1	100	10.3	8.0	11.7
RM5001 & ke atas	16.7	12.1	-	4.6	4.0	6.5
Jumlah	100	100	100	100	100	100

Status perkahwinan responden OKU mengikut kumpulan umur seperti yang dipaparkan dalam **Jadual 7.3** menunjukkan majoriti (89.1%) graduan OKU berstatus bujang, manakala 10.7 peratus berstatus berkahwin dan 0.3

peratus pula bercerai/berpisah/balu/duda. Diperhatikan juga, majoriti responden yang berumur 30 tahun dan ke bawah adalah masih bujang semasa kaji selidik dijalankan.

Jadual 7.3: Status perkahwinan responden OKU mengikut kumpulan umur

Kumpulan umur	Status perkahwinan			Jumlah	
	Bujang	Berkahwin	Bercerai/berpisah/balu/duda	Bil.	Peratus
20 – 25 tahun	99.2	0.4	0.4	252	100
26 – 30 tahun	85.0	15.0	-	100	100
31 – 35 tahun	23.5	76.5	-	17	100
36 – 40 tahun	40.0	60.0	-	5	100
41 – 45 tahun	12.5	87.5	-	8	100
46 tahun & ke atas	-	100	-	2	100
Keseluruhan	89.1	10.7	0.3	384	100

Taburan latar belakang akademik responden OKU seperti yang dipaparkan dalam **Jadual 7.4** menunjukkan sebahagian besar (79.7%) responden OKU yang menyertai kajian SKPG II 2011 adalah terdiri daripada lulusan IPTA, 10.7 peratus lulusan IPTS, 8.6 peratus lagi adalah lulusan politeknik dan selebihnya terdiri daripada lulusan kolej komuniti, institusi luar negara, Institut Pendidikan Guru (IPG) dan Institut Kemahiran MARA (IKM).

Mengikut peringkat pengajian, sebanyak 67.8 peratus merupakan lulusan diploma, diikuti 23.8 peratus graduan ijazah pertama, peringkat sijil (6.5%), sarjana (1.6%) dan diploma lanjutan (0.3%).

Taburan responden mengikut bidang pengajian utama menunjukkan 61.6 peratus adalah lulusan bidang sastera dan sains sosial, diikuti graduan bidang teknik, dan bidang teknologi maklumat dan komunikasi, iaitu

masing-masing sebanyak 11.9 peratus. Graduan bidang sains mewakili 11.4 peratus dan bidang pendidikan pula sebanyak 3.1 peratus.

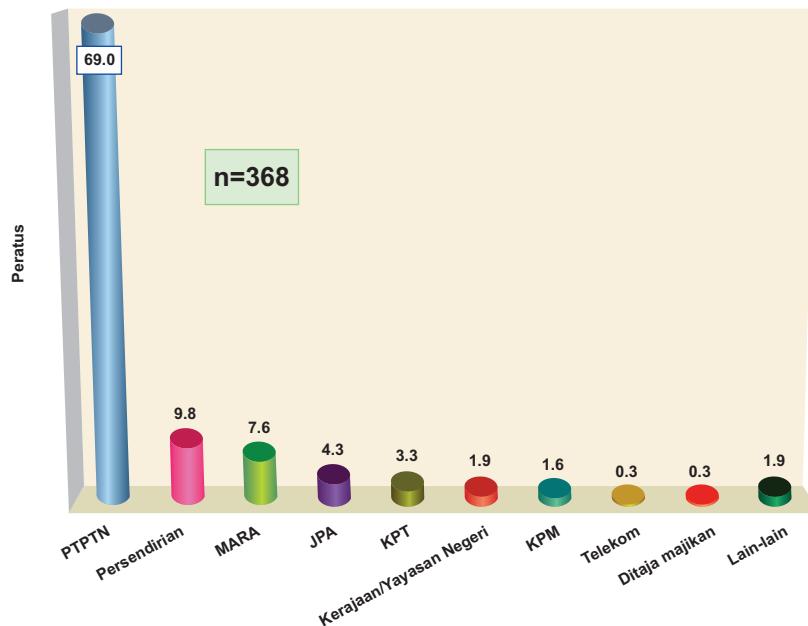
Jadual 7.4: Taburan latar belakang akademik responden OKU

Latar belakang responden	Kategori	Peratus (n=384)
IPT	IPTA	79.7
	IPTS	10.7
	Politeknik	8.6
	Kolej komuniti	0.3
	Institusi luar negara	0.3
	IPG	0.3
	IKM	0.3
	Jumlah	100
Peringkat pengajian	Sarjana	1.6
	Ijazah pertama	23.8
	Diploma lanjutan	0.3
	Diploma	67.8
	Sijil	6.5
	Jumlah	100
Bidang pengajian utama	Sastera & sains sosial	61.6
	Sains	11.4
	Teknik	11.9
	Teknologi maklumat & komunikasi	11.9
	Pendidikan	3.1
	Jumlah	100

R a j a h 7.2 memaparkan bagaimana graduan OKU membiayai pengajian mereka semasa di IPT. Seperti graduan yang lain, PTPTN (69.0%) merupakan penaja utama yang membiayai pengajian mereka, manakala 7.6 peratus dibiayai oleh Majlis Amanah Rakyat (MARA) dan 4.3 peratus oleh Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA). Selebihnya dibiayai oleh pelbagai agensi lain dan terdapat 9.8 peratus yang membiayai pengajian mereka secara persendirian.

Taburan responden OKU lulusan IPTA dan IPTS seperti yang tertera dalam **Jadual 7.5** menunjukkan sebahagian besar adalah lulusan peringkat diploma, iaitu masing-masing 70.9 peratus dan 73.2 peratus. Manakala bagi responden politeknik, sebanyak 60.6 peratus adalah lulusan peringkat sijil dan 39.4 peratus adalah lulusan peringkat diploma.

Rajah 7.2: Taburan responden OKU mengikut penaja pengajian

Jadual 7.5: Taburan responden OKU mengikut jenis IPT dan peringkat pengajian

IPT	Sarjana	Ijazah pertama	Diploma lanjutan	Diploma	Sijil	Jumlah	
						Bil.	Peratus
IPTA	2.0	25.8	0.3	70.9	1.0	306	100
IPTS	-	26.8	-	73.2	-	41	100
Politeknik	-	-	-	39.4	60.6	33	100
Kolej komuniti	-	-	-	-	100	1	100
Institusi luar negara	-	100	-	-	-	1	100
IPT lain	-	-	-	50.0	50.0	2	100
Keseluruhan	1.6	23.7	0.3	68.0	6.5	384	100

Jadual 7.6 pula memaparkan taburan responden mengikut jenis kecacatan dan IPT. Bagi graduan IPTA dan IPTS, peratus tertinggi adalah responden yang mempunyai masalah

penglihatan, diikuti oleh kecacatan fizikal. Bagi responden politeknik pula, peratus tertinggi adalah yang mempunyai kecacatan fizikal, diikuti oleh kecacatan penglihatan.

Jadual 7.6: Taburan responden OKU mengikut jenis IPT dan jenis ketidakupayaan

IPT	Jenis ketidakupayaan					Jumlah	
	Penglihatan	Pendengaran	Fizikal	Pertuturan	Pelbagai (multiple disabilities)	Bil.	Peratus
IPTA	67.3	2.6	16.7	2.3	11.1	306	100
IPTS	42.5	2.5	40.0	2.5	12.5	40	100
Politeknik	21.9	28.1	43.8	-	6.3	32	100
Kolej komuniti	-	-	100	-	-	1	100
Institusi luar negara	100	-	-	-	-	1	100
IPT lain			100			2	100
Keseluruhan	60.5	4.7	22.0	2.1	10.7	382	100

Berdasarkan **Jadual 7.7**, iaitu taburan responden mengikut peringkat pengajian, peratus tertinggi bagi lulusan sarjana, ijazah pertama dan sijil

adalah dalam kategori yang mengalami masalah fizikal, manakala kebanyakan responden diploma pula mempunyai masalah penglihatan.

Jadual 7.7: Taburan responden OKU mengikut peringkat pengajian dan jenis ketidakupayaan

Peringkat pengajian	Jenis ketidakupayaan					Jumlah	
	Penglihatan	Pendengaran	Fizikal	Pertuturan	Pelbagai (multiple disabilities)	Bil.	Peratus
Sarjana	-	16.7	83.3	-	-	6	100
Ijazah pertama	22.0	6.6	40.7	7.7	23.1	91	100
Diploma lanjutan	-	-	100	-	-	1	100
Diploma	80.3	0.8	12.0	0.4	6.6	259	100
Sijil	12.0	36.0	40.0	-	12.0	25	100
Keseluruhan	60.5	4.7	22.0	2.1	10.7	382	100

Jenis ketidakupayaan responden mengikut bidang pengajian utama seperti yang dipaparkan dalam **Jadual 7.8** menunjukkan peratus tertinggi responden dalam bidang sastera dan sains sosial, bidang sains dan

bidang teknik mempunyai kecacatan penglihatan, manakala bagi graduan bidang teknologi maklumat dan komunikasi, dan bidang pendidikan pula, peratus tertinggi adalah yang mengalami masalah fizikal.

Jadual 7.8: Taburan responden OKU mengikut bidang pengajian utama dan jenis ketidakupayaan

Bidang pengajian utama	Jenis ketidakupayaan					Jumlah	
	Penglihatan	Pendengaran	Fizikal	Pertuturan	Pelbagai (multiple disabilities)	Bil.	Peratus
Sastera & sains sosial	68.8	2.5	14.8	2.1	11.8	237	100
Sains	59.1	6.8	22.7	4.5	6.8	44	100
Teknik	55.6	8.9	26.7	-	8.9	45	100
Teknologi maklumat & komunikasi	31.8	6.8	47.7	2.3	11.4	44	100
Pendidikan	25.0	16.7	50.0	-	8.3	12	100
Keseluruhan	60.5	4.7	22.0	2.1	10.7	382	100

7.3 STATUS PEKERJAAN RESPONDEN ORANG KURANG UPAYA (OKU)

Jadual 7.9 memaparkan status pekerjaan responden OKU dan juga status pekerjaan bagi keseluruhan responden kajian susulan 2011 sebagai perbandingan. Diperhatikan bagi kategori bekerja sepenuh masa, kadar bagi responden OKU ialah 52.5 peratus, iaitu 5.3 peratus lebih rendah daripada keseluruhan responden. Dalam kategori bekerja separa masa pula, kadar bagi graduan OKU adalah lebih tinggi sedikit, iaitu 7.0 peratus berbanding 4.9 peratus bagi keseluruhan responden. Seterusnya, bagi kategori tidak bekerja, kadar bagi graduan OKU ialah 29.0 peratus, iaitu 7.0 peratus lebih tinggi daripada keseluruhan responden.

Status pekerjaan responden OKU mengikut peringkat pengajian seperti yang tertera dalam **Jadual 7.10** menunjukkan kadar tidak bekerja adalah tertinggi bagi lulusan peringkat sijil, iaitu 40.0 peratus. Diperhatikan juga kadar bekerja sepenuh masa bagi peringkat sijil adalah jauh lebih rendah berbanding peringkat lain. Bagaimanapun kadar bekerja secara separa masa bagi responden peringkat sijil adalah 16.0 peratus, iaitu tertinggi berbanding peringkat pengajian lain. Diperhatikan juga, kadar bekerja dalam kalangan responden OKU meningkat dengan meningkatnya kelayakan akademik yang diperolehi.

Jadual 7.9: Status pekerjaan responden OKU dan keseluruhan responden SKPG II 2011

Status pekerjaan	Responden OKU (n=383)	Responden keseluruhan SKPGII (n=68,946)
Bekerja sepenuh masa	52.5	57.8
Bekerja separa masa	7.0	4.9
Menunggu penempatan pekerjaan	0.8	2.5
Melanjutkan pengajian	10.7	12.8
Tidak bekerja	29.0	22.0
Jumlah	100	100

Status pekerjaan responden OKU mengikut kohort tahun konvokesyen seperti yang dipapar dalam **Jadual 7.11** menunjukkan kadar bekerja adalah tertinggi bagi graduan 2006 dan 2007, iaitu 79.4 peratus, dan terendah ialah bagi graduan 2010 (45.6%). Umumnya diperhatikan dalam kalangan graduan 2006 – 2010, kadar bekerja meningkat dengan peningkatan tempoh graduan berada dalam pasaran kerja. Peratus yang bekerja secara separa masa adalah tinggi sedikit dalam kalangan graduan baru, iaitu graduan 2010 dan 2009, berbanding dengan graduan tahun-tahun sebelumnya.

Jadual 7.10: Status pekerjaan responden OKU mengikut peringkat pengajian

Status pekerjaan	Sarjana (n=6)	Ijazah pertama (n=90)	Diploma lanjutan (n=1)	Diploma (n=261)	Sijil (n=25)
Bekerja sepenuh masa	100	58.9	100	51.3	28.0
Bekerja separa masa	-	6.7	-	6.5	16.0
Menunggu penempatan pekerjaan	-	1.1	-	0.8	-
Melanjutkan pengajian	-	17.8	-	8.0	16.0
Tidak bekerja	-	15.6	-	33.3	40.0
Jumlah	100	100	100	100	100

Jadual 7.11: Status pekerjaan responden OKU mengikut tahun konvokesyen

Status pekerjaan	Tahun konvokesyen				
	2005 & sebelumnya (n=6)	2006 & 2007 (n=34)	2008 (n=36)	2009 (n=251)	2010 (n=57)
Bekerja sepenuh masa	66.7	76.5	60.0	51.0	38.6
Bekerja separa masa	-	2.9	5.7	8.0	7.0
Menunggu penempatan pekerjaan	-	-	-	1.2	-
Melanjutkan pengajian	-	5.9	8.6	9.2	22.8
Tidak bekerja	33.3	14.7	25.7	30.7	31.6
Jumlah	100	100	100	100	100

Kadar bekerja mengikut jantina seperti yang tertera dalam **Jadual 7.12** menunjukkan kadar tidak bekerja bagi responden perempuan adalah 12.8 peratus lebih tinggi berbanding kadar

bagi graduan lelaki. Juga diperhatikan kadar bekerja secara separa masa bagi graduan perempuan adalah lebih tinggi sedikit daripada graduan lelaki.

Jadual 7.13 menunjukkan bagaimana jenis ketidakupayaan mempengaruhi status pekerjaan graduan OKU. Dapat diperhatikan kadar tidak bekerja bagi responden OKU adalah terendah bagi responden yang mempunyai pelbagai ketidakupayaan (multiple disabilities) dan tertinggi bagi responden cacat pertuturan. Dari sudut kadar bekerja secara sepenuh masa pula, tertinggi adalah dalam kalangan responden cacat pertuturan dan terendah adalah bagi responden yang cacat pendengaran.

Jadual 7.12: Status pekerjaan responden OKU mengikut jantina

Status pekerjaan	Lelaki (n=135)	Perempuan (n=248)
Bekerja sepenuh masa	55.6	50.8
Bekerja separa masa	5.9	7.7
Menunggu penempatan pekerjaan	0.7	0.8
Melanjutkan pengajian	17.0	7.3
Tidak bekerja	20.7	33.5
Jumlah	100	100

Jadual 7.13: Status pekerjaan responden OKU mengikut jenis ketidakupayaan

Status pekerjaan	Jenis ketidakupayaan				
	Penglihatan (n=231)	Pendengaran (n=18)	Fizikal (n=83)	Pertuturan (n=8)	Pelbagai (multiple disabilities) (n=41)
Bekerja sepenuh masa	53.2	44.4	49.4	62.5	56.1
Bekerja separa masa	7.8	5.6	6.0	-	7.3
Menunggu penempatan pekerjaan	0.9	-	1.2	-	-
Melanjutkan pengajian	6.9	16.7	16.9	-	19.5
Tidak bekerja	31.2	33.3	26.5	37.5	17.1
Jumlah	100	100	100	100	100

Status pekerjaan graduan OKU mengikut bidang pengajian utama yang dipaparkan dalam **Jadual 7.14** menunjukkan kadar bekerja bagi graduan bidang pendidikan adalah tertinggi, iaitu 83.3 peratus, dan terendah adalah bagi bidang teknik,

iaitu 54.3 peratus. Graduan bidang teknik juga mencatat kadar tertinggi dalam kategori tidak bekerja, iaitu 39.1 peratus, manakala graduan sains mencatat peratus tertinggi (22.7%) dalam kategori melanjutkan pengajian.

Jadual 7.14: Status pekerjaan responden OKU mengikut bidang pengajian utama

Status pekerjaan	Sastera & sains sosial (n=236)	Sains (n=44)	Teknik (n=46)	Teknologi maklumat & komunikasi (n=45)	Pendidikan (n=12)
Bekerja sepenuh masa	51.7	50.0	50.0	55.6	75.0
Bekerja separa masa	7.6	6.8	4.3	6.7	8.3
Menunggu penempatan pekerjaan	1.3	-	-	-	-
Melanjutkan pengajian	7.6	22.7	6.5	20.0	8.3
Tidak bekerja	31.8	20.5	39.1	17.8	8.3
Jumlah	100	100	100	100	100

Status pekerjaan mengikut jenis IPT seperti dalam **Jadual 7.15** menunjukkan peratus bekerja dalam kalangan graduan OKU di IPTA dan IPTS adalah hampir sama,

iaitu masing-masing 60.7 peratus dan 60.9 peratus. Bagi graduan OKU politeknik pula, kadar bekerja adalah lebih rendah, iaitu 42.4 peratus.

Jadual 7.15: Status pekerjaan responden OKU mengikut jenis IPT

Status pekerjaan	IPTA (n=305)	IPTS (n=41)	Politeknik (n=33)	Kolej komuniti (n=1)	Institusi luar negara (n=1)	IPT lain (n=2)
Bekerja sepenuh masa	53.8	58.5	30.3	100	100	50.0
Bekerja separa masa	6.9	2.4	12.1	-	-	50.0
Menunggu penempatan pekerjaan	1.0	-	-	-	-	-
Melanjutkan pengajian	11.1	9.8	9.1	-	-	-
Tidak bekerja	27.2	29.3	48.5	-	-	-
Jumlah	100	100	100	100	100	100

7.4 MAKLUMAT PEKERJAAN RESPONDEN ORANG KURANG UPAYA (OKU)

Jadual 7.16 memaparkan tempoh menunggu bagi mendapat pekerjaan pertama dalam kalangan responden OKU yang bekerja. Secara keseluruhan, sebanyak 77.9 peratus menyatakan mereka mendapat pekerjaan pertama dalam tempoh tiga bulan setelah menamatkan pengajian, manakala

sebanyak 10.5 peratus mendapat pekerjaan dalam tempoh 3 hingga 6 bulan dan selebihnya, iaitu 11.6 peratus mendapat pekerjaan setelah lebih enam bulan menamatkan pengajian. Didapati peratus yang memperoleh pekerjaan pertama dalam tempoh tiga bulan adalah lebih tinggi dalam kalangan responden yang mengalami masalah penglihatan dan *multiple disabilities*.

Jadual 7.16: Tempoh menunggu untuk mendapatkan pekerjaan pertama mengikut jenis ketidakupayaan

Tempoh menunggu mendapatkan pekerjaan PERTAMA	Jenis ketidakupayaan					Keseluruhan responden OKU (n=199)
	Penglihatan (n=121)	Pendengaran (n=9)	Fizikal (n=44)	Pertuturan (n=5)	Pelbagai (multiple disabilities) (n=20)	
Sebelum tamat pengajian	24.8	-	25.0	-	35.0	24.1
1 bulan	37.2	-	13.6	40.0	35.0	30.2
2 bulan	18.2	11.1	9.1	-	10.0	14.6
3 bulan	5.0	11.1	22.7	-	5.0	9.0
4 bulan	7.4	11.1	2.3	40.0	-	6.5
5 bulan	1.7	-	2.3	-	5.0	2.0
6 bulan	1.7	11.1	-	-	5.0	2.0
Lebih daripada 6 bulan	4.1	55.6	25.0	20.0	5.0	11.6
Jumlah	100	100	100	100	100	100

Bagaimana graduan OKU mendapat maklumat berkaitan kekosongan pekerjaan adalah seperti yang tertera dalam **Jadual 7.17**. Diperhatikan secara keseluruhan terdapat tiga cara utama bagi responden OKU mendapatkan maklumat

kekosongan pekerjaan, iaitu melalui rakan/keluarga, diikuti oleh internet dan mendapat tawaran daripada majikan semasa menjalani latihan industri. Sumber ketiga ini lebih ketara dalam kalangan responden cacat penglihatan.

Jadual 7.17: Kaedah mendapat pekerjaan sekarang mengikut jenis ketidakupayaan

Cara mendapat pekerjaan SEKARANG	Jenis ketidakupayaan					Keseluruhan responden OKU (n=227)
	Penglihatan (n=141)	Pendengaran (n=9)	Fizikal (n=46)	Pertuturan (n=5)	Pelbagai (multiple disabilities) (n=26)	
Rakan/keluarga	31.2	44.4	34.8	20.0	30.8	32.2
Internet	33.3	22.2	23.9	60.0	19.2	30.0
Tawaran daripada majikan semasa latihan industri	14.9	-	2.2	-	7.7	10.6
Media cetak/iklan	2.8	-	8.7	-	7.7	4.4
Agensi pekerjaan	4.3	-	2.2	-	-	3.1
Pensyarah	2.8	-	2.2	-	7.7	3.1
Tawaran daripada penaja pengajian	1.4	-	6.5	-	3.8	2.6
Media elektronik	1.4	-	-	-	11.5	2.2
Memang sudah bekerja sebelum menyambung pengajian	2.8	-	-	-	3.8	2.2
Karnival kerjaya	1.4	-	-	-	3.8	1.3
Unit kaunseling/kerjaya	0.7	-	2.2	-	-	0.9
Jabatan Tenaga Kerja	-	-	2.2	-	3.8	0.9
Lain-lain	2.8	33.3	15.2	20.0	-	6.6
Jumlah	100	100	100	100	100	100

Jadual 7.18 menunjukkan sektor pekerjaan yang paling banyak memberi pekerjaan kepada graduan OKU. Secara umumnya sektor swasta (tempatan dan multinasional) yang paling banyak membekal pekerjaan kepada graduan OKU, iaitu sebanyak 64.2 peratus,

diikuti oleh sektor kerajaan dan badan berkanun sebanyak 26.6 peratus. Corak penyertaan responden OKU dalam sektor pekerjaan adalah hampir sama dengan corak penyertaan keseluruhan responden susulan 2011.

Jadual 7.18: Sektor pekerjaan responden OKU mengikut jenis ketidakupayaan

Sektor pekerjaan	Jenis ketidakupayaan						Keseluruhan responden OKU (n=226)	Keseluruhan responden SKPG II (n=42,925)
	Penglihatan (n=141)	Pendengaran (n=9)	Fizikal (n=45)	Pertuturan (n=5)	Pelbagai (multiple disabilities) (n=26)			
Kerajaan	8.5	33.3	48.9	40.0	30.8	20.8	24.0	
Badan berkanun	5.0	-	8.9	-	7.7	5.8	7.2	
Swasta multinasional	27.0	-	8.9	20.0	11.5	20.4	21.2	
Swasta tempatan	51.1	44.4	28.9	40.0	30.8	43.8	39.9	
Perusahaan/Perniagaan sendiri	1.4	-	-	-	-	0.9	1.0	
Syarikat Berkaitan Kerajaan (GLC)	4.3	-	2.2	-	11.5	4.4	4.8	
Organisasi Bukan Kerajaan (NGO)	2.1	22.2	2.2	-	3.8	3.1	1.4	
Lain-lain	0.7	-	-	-	3.8	0.9	0.5	
Jumlah	100	100	100	100	100	100	100	100

Taraf pekerjaan responden OKU mengikut jenis ketidakupayaan adalah seperti yang tertera dalam **Jadual 7.19** dan dalam jadual ini juga dipaparkan taraf pekerjaan bagi keseluruhan responden SKPG II 2011. Bagi keseluruhan responden OKU sebanyak 52.4 peratus mendapat pekerjaan tetap, iaitu 12.9 peratus lebih rendah daripada

peratus bagi keseluruhan responden SKPG II. Sebaliknya peratus responden OKU yang bertaraf kontrak dan sementara adalah lebih tinggi daripada keseluruhan responden SKPG II. Sementara itu, peratus responden OKU yang bekerja sendiri adalah sebanyak 2.2 peratus, iaitu 1.0 peratus melebihi keseluruhan responden SKPG II.

Jadual 7.19: Taraf pekerjaan responden OKU mengikut jenis ketidakupayaan

Taraf pekerjaan	Jenis ketidakupayaan						Keseluruhan responden OKU (n=227)	Keseluruhan responden SKPG II (n=43,149)
	Penglihatan (n=141)	Pendengaran (n=9)	Fizikal (n=46)	Pertuturan (n=5)	Pelbagai (multiple disabilities) (n=26)			
Tetap	48.9	66.7	60.9	100	42.3	52.4	65.3	
Kontrak	27.7	22.2	19.6	-	30.8	25.6	20.6	
Sementara	20.6	-	13.0	-	23.1	18.1	12.0	
Bekerja sendiri	1.4	-	4.3	-	3.8	2.2	1.2	
Bekerja dengan keluarga	1.4	11.1	2.2	-	-	1.8	0.9	
Jumlah	100	100	100	100	100	100	100	100

Jadual 7.20 memaparkan pendapatan bulanan responden OKU mengikut jenis kecacatan dan juga pendapatan bulanan keseluruhan responden kajian susulan 2011. Umumnya pendapatan bulanan graduan OKU adalah rendah sedikit daripada keseluruhan responden kajian susulan. Diperhatikan peratus graduan OKU yang berada dalam selang pendapatan bulanan RM3001 dan ke atas adalah 8.0 peratus berbanding 16.8 peratus bagi keseluruhan responden. Peratus responden OKU dalam selang pendapatan RM2001 – RM3000 juga adalah lebih rendah, iaitu 26.0 peratus berbanding 32.1

peratus bagi keseluruhan responden kajian susulan. Sebaliknya peratus responden OKU yang berada dalam pendapatan bulanan RM2000 dan ke bawah adalah lebih tinggi, iaitu 66.1 peratus berbanding 51.2 peratus bagi keseluruhan responden kajian susulan.

Mengikut jenis ketidakupayaan pula, didapati lebih daripada 70 peratus responden OKU yang mengalami masalah penglihatan dan pendengaran berada dalam kumpulan pendapatan bulanan RM2000 dan ke bawah, iaitu peratusnya lebih tinggi berbanding responden OKU yang mengalami jenis ketidakupayaan yang lain.

Jadual 7.20: Pendapatan bulanan responden OKU mengikut jenis ketidakupayaan

Pendapatan bulanan	Jenis ketidakupayaan						Keseluruhan responden OKU (n=227)	Keseluruhan responden SKPG II (n=43,150)
	Penglihatan (n=141)	Pendengaran (n=9)	Fizikal (n=46)	Pertuturan (n=5)	Pelbagai (multiple disabilities) (n=26)			
RM500 & ke bawah	4.3	11.1	10.9	-	-	5.3	2.0	
RM501 – RM1000	12.8	11.1	6.5	-	11.5	11.0	11.7	
RM1001 – RM1500	24.1	44.4	17.4	40.0	11.5	22.5	17.3	
RM1501 – RM2000	33.3	11.1	17.4	20.0	19.2	27.3	20.2	
RM2001 – RM2500	12.8	-	13.0	20.0	26.9	14.1	17.8	
RM2501 – RM3000	8.5	11.1	17.4	20.0	19.2	11.9	14.3	
RM3001 – RM5000	2.1	11.1	15.2	-	11.5	6.2	13.5	
RM5001 & ke atas	2.1	-	2.2	-	-	1.8	3.3	
Jumlah	100	100	100	100	100	100	100	100

Jadual 7.21 menyenaraikan 25 jenis pekerjaan, mengikut bilangan terbanyak yang dijawat oleh responden OKU dan **Jadual 7.22** pula menyenaraikan kumpulan pekerjaan dan jenis pekerjaan mengikut

jenis ketidakupayaan. Diperhatikan mengikut bilangan tertinggi, lima jawatan utama bagi graduan OKU adalah kerani, pensyarah, eksekutif, guru dan pembantu akaun/tadbir.

Jadual 7.21: Jawatan (25 tertinggi) dalam kalangan responden OKU yang bekerja

Jawatan	Bil.	Jawatan	Bil.
Kerani	18	<i>Quantity surveyor</i>	3
Pensyarah	15	<i>Sales executive</i>	3
Eksekutif	12	<i>Account executive</i>	2
Guru	8	Agen insurans	2
Pembantu akaun/tadbir	5	<i>Customer service representative</i>	2
<i>Design engineer/system engineer/engineer</i>	4	Pemandu kenderaan	2
<i>HR executive/HR officer</i>	4	Pembantu taska	2
<i>Audit assistance</i>	3	Juruaudit	2
Guru sementara	3	Penolong pegawai teknologi maklumat	2
Juruteknik	3	Pensyarah sambilan	2
<i>Management trainee</i>	3	<i>Supervisor</i>	2
Mekanik	3	<i>System analyst/developers</i>	2
Pembantu kedai	3		

Jadual 7.22: Taburan kumpulan pekerjaan responden OKU mengikut jenis ketidakupayaan

Jenis ketidakupayaan	Kumpulan pekerjaan	Jenis pekerjaan (3 Digit)	Bil.
Fizikal	Pengurus	Pegawai Kanan Kerajaan dan Badan Berkanun	2
		Pengurus Pembuatan, Perlombongan, Pembinaan & Pengagihan	1
		Pengurus Jabatan Khas	1
		Pengurus Jabatan Pengeluaran dan Operasi	1
Penglihatan		Pengurus Jualan, Pemasaran dan Pembangunan	2
		Pengurus Perdagangan Runcit & Borong	1
		Pengurus Perkhidmatan Perniagaan & Pentadbiran	4
		Pengurus Perkhidmatan Profesional	1
		Jumlah	13
Fizikal	Profesional	Ahli Matematik Perangkawan dan Profesional yang Berkaitan	1
		Akauntan dan Juruaudit	1

Sambungan Jadual 7.22

Jenis ketidakupayaan	Kumpulan pekerjaan	Jenis pekerjaan (3 Digit)	Bil.
Fizikal	Profesional	Guru Muzik, Seni, & Seni Persembahan	1
		Guru Pendidikan Menengah	1
		Pengawal Kapal, Pesawat, & Keretapi/Lokomotif	1
		Profesional Kejuruteraan (tidak termasuk Elektroteknologi)	1
		Profesional Kesihatan (kecuali Kejururawatan)	2
		Profesional Komputing	3
		Profesional Pentadbiran	1
		Profesional Perguruan Pendidikan Khas	2
		Profesional Perguruan Pra Universiti dan Pendidikan Menengah	2
		Profesional Perguruan Universiti dan Pendidikan Tinggi	1
		Profesional Perguruan Universiti, Politeknik dan Pendidikan	2
		Profesional Perguruan yang Tidak Dikelaskan di Mana-mana	1
		Profesional Personal dan Kerjaya	1
		Profesional Sains Hayat	2
		Profesional Undang-undang	1
Pelbagai (multiple disabilities)		Pembangun & Juruanalisis Perisian & Aplikasi	1
		Profesional Jualan, Pemasaran, & Perhubungan Awam	1
		Profesional Kejuruteraan (tidak termasuk Elektroteknologi)	1
		Profesional Kewangan	1
		Profesional Pentadbiran	1
		Profesional Perguruan Lain	3
		Profesional Perguruan Universiti dan Pendidikan Tinggi	7
		Profesional Perniagaan yang Tidak Dikelaskan di Mana-mana	1
		Akauntan dan Juruaudit	1
Pendengaran		Profesional Komputing	1
		Profesional Perguruan Pendidikan Khas	1
		Profesional Perguruan yang Tidak Dikelaskan di Mana-mana	1
		Profesional Sains Hayat	1

Sambungan Jadual 7.22

Jenis ketidakupayaan	Kumpulan pekerjaan	Jenis pekerjaan (3 Digit)	Bil.
Penglihatan	Profesional	Ahli Fizik, Kimia, & Profesional Berkaitan	1
		Ahli Matematik, Aktuari, dan Perangkawan	1
		Akauntan dan Juruaudit	1
		Arkitek, Perancang, Juruukur, & Perekar	6
		Artis Kreatif & Persembahan	5
		Guru Bahasa	1
		Pakar Pangkalan Data & Rangkaian Komputer	3
		Pembangun & Juruanalisis Perisian & Aplikasi	4
		Profesional Jualan, Pemasaran, & Perhubungan Awam	5
		Profesional Kejuruteraan (tidak termasuk Elektroteknologi)	1
		Profesional Kesihatan (kecuali Kejururawatan)	1
		Profesional Kesihatan Lain	1
		Profesional Kewangan	7
		Profesional Komputing	1
		Profesional Pentadbiran	13
		Profesional Perguruan Lain	2
		Profesional Perguruan Pra Universiti dan Pendidikan Menengah	1
		Profesional Perguruan Universiti dan Pendidikan Tinggi	3
		Profesional Undang-undang	1
		Pustakawan, Juruarkib, & Kurator	1
Pertuturan		Akauntan dan Juruaudit	1
		Profesional Keagamaan	1
		Profesional Komputing	1
		Jumlah	107
Fizikal	Juruteknik dan profesional berkaitan	Juruteknik Sokongan Komputer	3
		Pengawal dan Juruteknik Pengangkutan	1
		Penyelia	1
		Profesional Bersekutu Kewangan & Matematik	1

Sambungan Jadual 7.22

Jenis ketidakupayaan	Kumpulan pekerjaan	Jenis pekerjaan (3 Digit)	Bil.
Fizikal	Juruteknik dan profesional berkaitan	Profesional Bersekutu Perguruan yang Tidak Dikelaskan di Mana-mana	1
Pelbagai (multiple disabilities)		Profesional Bersekutu Perangkaan Pentadbiran & yang Berkaitan	1
Pendengaran		Pegawai Filologi Penterjemah dan Juru Bahasa	1
Penglihatan		Ejen Perkhidmatan Perniagaan	1
		Juruteknik Kawalan Proses	1
		Juruteknik Sains Fizik dan Kejuruteraan	1
		Juruteknik Sains Hayat & Profesional Bersekutu yang Berkaitan	1
		Penyelia	1
		Penyelia Perlombongan, Pembuatan, & Pembinaan	2
		Profesional Bersekutu Kesenian, Kebudayaan, & Kulineri	1
		Profesional Bersekutu Kewangan & Matematik	2
		Setiausaha Pentadbiran & Khas	2
		Jumlah	21
Fizikal	Pekerja sokongan dan perkeranian	Juruwang, Juruwang Bank dan Kerani yang Berkaitan	1
		Kerani Pentadbiran	1
		Kerani Perakaunan dan Kewangan	1
		Pekerja Perkeranian yang Tidak Dikelaskan di Mana-mana	1
Pelbagai (multiple disabilities)		Kerani Pentadbiran	1
		Pekerja Perkeranian yang Tidak Dikelaskan di Mana-mana	2
Penglihatan		Kerani Am Pejabat	1
		Kerani Data Berangka	1
		Kerani Pentadbiran	1
		Pekerja Maklumat Pelanggan	8
		Pekerja Sokongan Perkeranian Lain	4
		Setiausaha (Am)	1
		Setiausaha dan Kerani Pengendali Papan Kekunci	1

Sambungan Jadual 7.22

Jenis ketidakupayaan	Kumpulan pekerjaan	Jenis pekerjaan (3 Digit)	Bil.
Pertuturan		Kerani Pentadbiran	1
		Jumlah	25
Fizikal	Pekerja perkhidmatan dan jualan	Atendan Perjalanan, Konduktor, & Pemandu Perjalanan	1
		Pekerja Asuhan Kanak-Kanak & Pembantu Guru	1
Pelbagai (multiple disabilities)		Jurujual di Gerai dan Pasar	1
Pendengaran		Pekerja Perkhidmatan Pengemasan dan Penyajian	1
Penglihatan		Atendan Perjalanan, Konduktor, & Pemandu Perjalanan	1
		Jurujual Kedai	2
		Jurujual Tepi Jalan & Pasar	1
		Juruwang & Kerani Tiket	1
		Pekerja Asuhan Kanak-Kanak & Pembantu Guru	1
		Pekerja Jualan Lain	8
		Pekerja Perkhidmatan Peribadi Lain	4
		Pendandan Rambut, Jurusolek, & Pekerja yang Berkaitan	1
		Penyelia Bangunan & Pengemasan	1
		Tukang Masak	2
		Jumlah	26
Penglihatan	Pekerja mahir pertanian, perhutanan dan perikanan	Peladang Tanaman Berorientasikan Sara Diri	2
		Jumlah	2
Fizikal	Pekerja kemahiran dan pekerja pertukangan yang berkaitan	Pembuat Acuan Logam, Jurukimpal, Pekerja Kepingan Logam	1
Pendengaran		Pekerja Tekstil, Pakaian dan Pertukangan yang Berkaitan	1
Penglihatan		Mekanik & Jurugegas Jentera	1
		Pekerja Penyiap Bangunan, & Pekerja Pertukangan yang Berkaitan	1
		Jumlah	4

Sambungan Jadual 7.22

Jenis ketidakupayaan	Kumpulan pekerjaan	Jenis pekerjaan (3 Digit)	Bil.
Pendengaran	Operator loji dan mesin dan pemasang	Pemasang	1
Penglihatan		Operator Loji Pemprosesan Kimia	1
Pertuturan		Pemandu Kenderaan Bermotor	1
		Jumlah	3
Fizikal	Pekerjaan asas	Buruh Pertanian, Perhutanan, & Perikanan	1
		Pekerja Asas yang lain	1
Penglihatan		Buruh Pengangkutan & Penyimpanan	1
		Buruh Perlombongan & Pembinaan	2
		Pekerja Asas yang lain	3
		Pekerja Perkhidmatan Tepi Jalan & Pekerja yang Berkaitan	2
		Pembantu Penyediaan Makanan	1
		Jumlah	11
		JUMLAH BESAR	212

7.5 RESPONDEN OKU YANG BEKERJA SENDIRI

Jadual 7.23 memaparkan profil responden OKU yang bekerja sendiri mengikut jantina, bangsa, kumpulan umur, peringkat pengajian dan bidang pengajian utama. Dalam kalangan responden OKU yang bekerja, terdapat 5 orang sahaja yang menyatakan mereka bekerja sendiri, iaitu 4 orang adalah lulusan IPTA dan seorang lulusan kolej komuniti.

Jadual 7.23: Profil responden OKU yang bekerja sendiri

Latar belakang responden	Kategori	Bil.
IPT	IPTA	4
	Kolej komuniti	1
	Jumlah	5
Jantina	Lelaki	2
	Perempuan	3
	Jumlah	5
Bangsa	Melayu	4
	Cina	1
	Jumlah	5

Mengikut jenis perniagaan pula, dua responden menjalankan perniagaan berkaitan insurans dan selainnya sebagai pengusaha bengkel, pengusaha pengangkutan dan berkaitan, serta seorang lagi sebagai pengusaha ternakan haiwan/pertanian (**Jadual 7.24**).

Sambungan Jadual 7.23

Latar belakang responden	Kategori	Bil.
Kumpulan umur	20 – 25 tahun	3
	26 – 30 tahun	1
	31 – 35 tahun	1
	Jumlah	5
Peringkat pengajian	Ijazah pertama	1
	Diploma	2
	Sijil	2
	Jumlah	5
Bidang pengajian utama	Sastera & sains sosial	2
	Sains	1
	Teknik	1
	Teknologi maklumat & komunikasi	1
	Jumlah	5

Jadual 7.24: Jenis perniagaan yang dijalankan oleh responden OKU yang bekerja sendiri

Jenis perniagaan	Bil.
Insurans	2
Bengkel	1
Pengangkutan dan berkaitan	1
Ternakan haiwan/pertanian	1
Jumlah	5